

Persbericht

'De lading van vuurwapens. Een onderzoek naar de impact van illegale vuurwapens in Nederland'.

Nieuwe publicatie in de reeks Politiekunde van het Programma Politie en Wetenschap.

Impact vuurwapengebruik groter dan cijfers doen vermoeden

Illegale vuurwapens krijgen in onze samenleving niet de aandacht die nodig is. Het vuurwapengebruik laat diepe sporen achter bij slachtoffers, nabestaanden, in woonbuurten, bij professionals die gewoon hun werk doen én in onze samenleving. Niet alleen het letsel zelf, maar ook verdriet, frustratie, angst, onrust, agressie, het niet meer kunnen functioneren, of zich juist onaantastbaar wanen, kunnen het gevolg zijn. Dit blijkt uit een onderzoek naar de impact van illegale vuurwapens dat in opdracht van het onderzoeksprogramma Politie en Wetenschap door Bureau Beke uit Arnhem is uitgevoerd. De inzichten uit het onderzoek benadrukken het belang van een gerichte aanpak van illegaal wapenbezit en kunnen bijdragen aan het afremmen van een dreigende normalisering als het gaat om het gebruik illegale wapens.

Regelmatig worden we opgeschrikt door zeer ernstige incidenten waarbij (illegale) vuurwapens zijn gebruikt. In het vandaag te publiceren onderzoek staan het gebruik, het bezit en de impact van illegale vuurwapens centraal. Aan bod komen vragen als: om welke wapens gaat het en waar komen deze wapens vandaan? Wie gebruikt ze en op welke wijze? En wat valt er te zeggen over de invloed en ontwikkeling van dergelijke wapens op dader- en slachtofferschap?

Uit het onderzoek blijkt de urgentie om meer aandacht te besteden aan illegaal wapenbezit. In Nederland zijn grote aantallen vuurwapens aanwezig, vooral afkomstig uit de Balkanlanden en uit landen van de voormalige Sowjet-Unie. Op basis van politiecijfers blijkt dat er zich van januari 2019 tot september 2019 in Nederland 445 schietincidenten hebben voorgedaan waarbij 92 gewonden en 21 doden zijn gevallen. Gemiddeld vinden er twee schietincidenten per dag plaats. De doorgroei van criminele jeugdgroepen gaat in veel gevallen gepaard met cocaïnehandel waarbij illegale vuurwapens tot de standaard uitrusting van de criminelen behoren. Jaarlijks komen er naar schatting 300 slachtoffers met schotwonden door een vuurwapen op de Spoedeisende Eerste Hulp van ziekenhuizen terecht. Professionals, zoals politiefunctionarissen, krijgen steeds vaker te maken met daders die beschikken over zware automatische vuurwapens en daar soms ook gebruik van maken. Op basis van een survey onder teamleiders opsporing in ons land blijkt dat bij 60% van de geïnventariseerde opsporingsonderzoeken een illegaal vuurwapen is gebruikt.

In het onderzoeksrapport wordt de impact van illegaal vuurwapengebruik onder andere geïllustreerd aan de hand van reconstructies van tien incidenten waarbij vuurwapens een rol speelden. De reconstructies zijn gebaseerd op open bronnen en interviews met betrokkenen. De casus hebben betrekking op een bedreiging van een misdaadjournalist, een overval op een tankstation door jeugdige daders, een overval op een gelddepot waar politiemensen in

het nauw komen, het gebruik van een automatisch vuurwapen in een woonwijk, gerichte moordaanslagen, een liquidatiepoging in een buurthuis, een familiedrama, vergismoorden, terroristische aanslagen en een politieke moord. Deze verhalen laten zien dat de impact groot en verschillend kan zijn voor zowel burgers, professionals, buurten en de samenleving als ook voor beleid en procedures.

De aanpak van illegale vuurwapens en de wapenhandel dient volgens geraadpleegde experts ook uit meer sporen te bestaan. Experts onderscheiden daarbij preventie en awareness, onttrekken van wapens aan de samenleving en internationale samenwerking.

NADERE INFORMATIE:

Van de zijde van de onderzoekers:

- Henk Ferwerda, criminoloog en directeur van Bureau Beke: 06-54360963 of h.ferwerda@beke.nl

Van de zijde van Politie en Wetenschap:

- Annemieke Venderbosch, directeur Programma Politie & Wetenschap: 06-13216168

'De lading van vuurwapens. Een onderzoek naar de impact van illegale vuurwapens in Nederland'. (PK 104)

Door: H. Ferwerda, J. Wolsink, I. van Leiden. Politiekunde 104, Politie en Wetenschap, Den Haag; Sdu Uitgevers, Den Haag 2020.

Het rapport is gratis te downloaden als PDF of als E-book van de website www.politeenwetenschap.nl